

FICTIUNEA

optm

nr. 94 / 6 noiembrie 2023

Săptămânal de cultură

La vîrsta
lui Cristos,
Marius Balo
a fost aruncat
într-o cușcă
și uitat acolo
timp de 8 ani.

Zenob

Director de număr: Ciprian Handru

Cum se scrie o poveste

Doina Ruști

Intâlnindu-mă nu demult cu Teleșpan, m-a rugat să citesc o povestire pe care tocmai o publicase. Când se întâmplă aşa ceva e vorba despre o schimbare, despre o incertitudine și, cum Teleșpan mi-a fost student, i-am spus de-a dreptul că sofisticările nu-l prind. Desigur, niciun scriitor nu vrea să-ți afle opinia, ci vrea să-l lauzi, dar nu aşa, oricum, ci de la genial în sus. Și chiar și-atunci va fi nefericit, pentru că nu i-ai spus că el e unicul scriitor de pe pământ. Prin urmare, ce face un scriitor care zice că vrea neapărat să-ți audă păerea, în cazul în care păerea asta nu coincide cu ceea ce are el în minte? Se enervează, iar în cazul de față, enervarea s-a convertit într-o bătălieală în forță, așezată în povestirea din acest volum, la care autorul muncea în acel moment. Cum e și normal, partea aia e și cea mai reușită, vă puteți convinge și singuri. Iar aceasta este și prima lecție de scriere.

1. Orice poveste pornește de la o emoție - primul care o spune e Aristotel. Cu cât emoția e mai intensă, cu atât naratiunea curge convingător. Prin urmare, enervarea, invidia, gândurile asasine s.a.m.d. sunt de cele mai multe ori benefice pentru scris. Să ai o

stare puternică, pe care educația uneori întărește estetic, o emoție de durată - iată prima condiție a creatorului de literatură.

2. Următoarea etapă ține de întrebările pe care îi le pui în legătură cu emoția respectivă: de unde vine, de ce persistă, unde te va duce etc. Iar dacă întrebările asta duc spre o poveste, ești pe calea cea bună.

3. După toate întrebările pe care îi le-ai pus, e normal să ai un răspuns, un rezumat al nefericirilor tale, o idee, adică un *mesaj*, cum zic tratatele de narratologie.

Ceva legat de toată experiența. Dacă acest mesaj vag și uneori ipocrit nu există - nimic nu e.

4. Ai emoție, ai idee, așa că treci la ambalaj: cum povestesc toate astea? Care este tonul exact și de unde știi că e tonul potrivit cu povestea pe care o am? Te-ai sfătuvi să nu te arunci pe poveste fără să cunoști foarte bine. Vai, ce inspirat mă simt, cum îmi vin ideile! Dar după intrigă moare instant și povestea.

Tonul cel mai bun e vocea ta naturală. Iar ca să o afli există o cale simplă: povestește-i mamei

tale cea mai jenantă experiență a ta. Vei vedea unde te bâlbâi, unde ești convingător și mai ales prin ce reușești să creezi empatie.

5. Abia aici, după ce e ai emoția, ideea, povestea și tonul, urmează partea tehnică. Mulți încep cu asta și-o fac ducându-se la un curs de scriere creativă, lucru pe care nu-l recomand. Acuratețea povestii scrise se învață citind literatură. Nu te baza pe opinia unui antrenor de scris care în cele mai multe cazuri, fie este amabil, fie vorbește despre el. Ci, citește literatură de top și rescrie fragmente. Nimic nu e mai util decât să rescrii în limbajul tău un final, un portret, un dialog dintr-un roman pe care îl apreciezi.

6. În sfârșit, dacă ai ajuns aici, ai grija la *diegesis*, la acel fir roșu al povești: nu-l trăda, împarte-l judicios în cele trei părți bătrânești (intrigă, derulare gradată, final), nu introdu personaje pe parcurs, nu devia de la temă, nu uita despre ce scrii, nu epata prin tehnici, gândește-te permanent la finalul pe care îl ai în minte încă de la începutul poveștii.

Dacă toate astea sunt parcurse onest, n-ai cum să greșești.

Am notat aici idei despre scris, pentru că volumul de față seamănă cu un atelier, care a urmărit câteva perspective legate de feminitate: cum este ca într-o zi să te trezești cu altă identitate de gen, ce poți să scrii despre misoginismul femeilor, cum scapi de sub tutela masculină sau pur și simplu, cum e să fi femeie și atât. Or, scrierea sub apăsarea unei teme prestabilite e un exercițiu, la care vrem să vă provocăm și pe voi. Povestirile din volum sunt scrise la cerere, încercând să așeze femeile și bărbații sub faptele lor, în acea lume virtuală, care este a literaturii.

Integral în versiunea online

(în introducerea volumului colectiv *Femei, bărbați și faptelelor*, BPC, Litera 2023)

Debut

alexia play regina tristeții

Cristina Crudu

tristețea mea o ascund sub chiloți și şosete
tristețea mea să rămână într-o cameră unde am fost
acum un an
pe niște şosele pe care nu am mai umblat
tristețea mea
să rămână la oamenii care m-au lăsat
când urcam cu tine repede pe scări
tristețea nu se putea prinde pe picior
când ne cuprindeam strâns sub pătură
tristețea nu avea spațiu să respire între noi
vreau să fac un scurtmetraj
despre cum tristețea se prinde de spatele omului să nu
rămână omul gol

Sărbătoare la Literele bucureștene

Cristina Bogdan

Ne apropiem de Colocviul aniversar *Litere 160*, din perioada 2-4 noiembrie 2023. Profit de consemnarea de față pentru a le mulțumi încă o dată tuturor coordonatorilor de axe, directorilor de departamente și șefilor de colective, precum și măinii mele drepte, Laura Marin, alături de care am construit acest șantier al direcțiilor de cercetare din facultatea noastră de ieri și de azi.

Calde mulțumiri profesorilor care vor sustine conferințele plenare, celor care vor participa cu lucrări în secțiuni (sau le vor modera) și cu intervenții în mesele rotunde. O mulțumire aparte pentru Cristina Dima, datorită căreia vom avea în facultate, legat de secțiunea de *Literatură Română Veche*, dedicată lui Dimitrie Cantemir, un concert cu minunata formăție *Anton Pann*, în seara zilei de 3 noiembrie, în Sala de Lectură a Bibliotecii (intervalul 19,00-20,00). De asemenea, mă bucur să anunț parteneriatele pentru cele 2 expoziții care vor fi vernisate în 2 și, respectiv, 4 noiembrie. Este vorba despre parteneriatul stabilit de Cătălin D. Constantin, cu Muzeul Municipiului București,

pentru expoziția de fotografie *Mesaje săpate în piatră* (curator: Cezar Petre Buiumaci), și cel cu Casa de Pariuri Literare, prin Cristian Cosma, datorită căruia avem deja în Holul de marmură o parte din expoziția de fotografii Ion Cucu, *Profesori și scriitori ai Facultății de Litere*.

Le mulțumesc, de asemenea, colegilor care ne-au ajutat cu contacte pentru sponsorizări (Alexandra Crăciun, Adrian Stoicescu) sau pentru parteneriate media (Carmen Mușat, Cătălin D. Constantin).

Programul conferinței este foarte dens și cu multe secțiuni care se desfășoară în paralel, de

aceea cursurile din ziua de vineri, 3 noiembrie, vor fi suspendate, întrucât nu am avea suficient spațiu în facultate și pentru cursuri, și pentru colocviu. Vă rog să vă anunțați studenții și să îi invitați să participe, alături de noi, la colocviul aniversar, care se adresează întregii noastre comunități (inclusiv alumnilor).

Mă bucur să reușim să fim prezenți la toate evenimentele înscrise în program (deși sunt conștient că nu s-a inventat ubicuitatea). Prima zi a colocviului se va desfășura în Aula Bibliotecii Centrale Universitare, și puteți invita pe studenți, colegi, alumni și acolo, pentru a se bucura de ceremonia

de deschidere, conferințele plenare, lansarea cărții despre Tudor Vianu și masa rotundă moderată de Caius Dobrescu. În cea de-a doua zi (3 noiembrie), singura secțiune care va rămâne la Aula BCU este cea de *Comunicare și Relații Publice*, întrucât programul nostru de licență, primul din România de acest fel, împlinește 3 decenii de existență și includem acest moment aniversar în sărbătoarea mare a Facultății de Litere.

Colocviu însumează peste 300 de participanți.

Totodată, reluăm sirul *Întâlnirilor în Bibliotecă*, miercuri, 25 octombrie, de la ora 16,00, cu o discuție, alături de Magda Răduță și Paul Cernat, pe marginea romanului Doinei Ruști, *Lizoanca la 11 ani*, cu care se deschide seria de autor pe care Editura Litera î-o dedică scriitoarei.

Aceste întâlniri se înscriu în sărbătorirea celor 160 de ani de Literă bucureștene și vor continua de-a lungul întregului an universitar.

Integral în versiune online

Amintirile bunicii Cornelia (6)

Pedhi

Cornel Samara

Mihai Caracostea zis Aragea a luptat anii grei pe front cu divizia vânătorilor de munte. A plecat înainte să se nască bunica mea Cornelia, cam pe la sfârșitul anului 1917 și s-a întors când ea avea trei ani, în jurul anului 1921.

Într-un scurt răgaz, a apucat să viziteze biserică Sfânta Sofia și de multe ori povestea asta în familie cu mândrie. Superiorul lui era un căpitan grec care îl simpatiza pentru că era isteț și muncitor. Străbunicul fiind slab și scund, grecul îl striga Pedhi* (*copil în greacă).

Într-o zi, au ajuns departe în Anatolia, la marginea unui râu

tulbere cu maluri nisipoase ce serpuia printre coline verzi. Când au primit ordin să-l treacă și să înainteze, căpitanul s-a supărat foarte tare.

— Unde vor tâmpiiții ăștia să mergem, Pedhi? Ne trimite fix în gura lupului cu ofensiva asta.

La un moment dat, lui Mihai i s-a dat în grija un măgar încărcat cu puști și lăzi pline cu muniție. Cum mergeau în coloană, de pe un deal alăturat, turcii au început să tragă în ei. S-a trântit pe burtă, alțfel l-ar fi ucis. Când au început să șuiere obuzele și să împroaște valuri de pământ peste trupul lui, măgarul s-a smucit și

*Istoriile
subiective*

toată încărcătura s-a rupt și s-a împrăștiat.

Trupa lui înaintase, iar el a rămas singur și dezorientat. A găsit măgarul, dar problema era alta. Încărcătura era foarte grea și nu putea să o ridice singur. A stat 3 zile în pustietate meșterind un sistem complicat de scripeți cu frângăii prin copaci și pietre folosite ca planuri inclinate.

Bunica mi-a explicat de ce nu a lăsat naibii totul băltă ca să nu

se piardă de tovarășii lui. Pentru că dacă se ducea fără măgar, grecii îl executau pentru trădare, acuzându-l că a vândut armele turcilor.

După o săptămână, apare și străbunicul la companie cu povara intactă pe măgar.

— Pedhi! i-a zis căpitanul. Mă bucur că te văd și ești viu. Ochii mei ti-au plâns moartea. Deja am trimis scrisoare la tine acasă.

Integral în versiune online

Marius Balo: Singura sursă de culoare era Păturica Roz

În ce an ai ajuns la închisoare? Știai pentru ce ești închis? Când ai aflat?

În 2014. Fusesem angajat într-o firmă de creditare. Am fost ridicat și dus la sediul Miliției Economice din Shanghai. Aici am aflat că era vorba despre niște comisioane pe care investitorii firmei nu le restituisează clientilor. Nu a contat că eu nu am știut despre asta. Mi s-a spus că toată lumea trebuie să plătească. Am fost arestat și acuzat de complicitate la fraudă contractuală.

Am stat în arest, sau casa de detenție, 2 ani 3 luni și 7 zile. Închis într-o cușcă de 16 metri pătrați împreună cu alți 12 indivizi care nu vorbeau nici unul limba engleză, nu am ieșit deloc afară, nu am văzut lumina soarelui în tot acest timp, nu am putut să contactez pe absolut nimeni și nu am știut în nici un moment ce se va întâmpla cu mine, voi fi eliberat mâine sau voi primi pedeapsa cu moartea și voi fi împușcat în curtea din spate?

Ei deliberat nu îți spun nimic, ca să trăiești în fiecare moment cu acea presiune imensă care să te aducă eventual în situația în care să recunoști ceea ce vor ei să recunoști. Pentru că doar asta contează, confesiunea acuzatului... nicio altă dovadă nu este cerută sau dorită. Procesul a fost o farsă, cum sunt sunt toate procesele de fapt. Este un om care stă în scaunul judecătorului, altul este așezat în scaunul avocatului, însă totul e doar de formă. Nu contează ce spui sau dacă spui ceva. Totul a fost hotărât în momentul în care ai fost arestat. Procesul e doar ștampila care se punе pe acea hotărâre.

Cum te-ai apucat de scris în închisoare? Care a fost prima frază?

În primii doi ani, anii de arest, nu am avut acces la pix. Prinsesem o foame nebună de a scrie. Ajuns în penitenciar, mi-am făcut rost de

hârtie și cu un pix primit cadou, m-am apucat de scris. Primul lucru au fost însemnările dintr-un jurnal pe care l-am ținut pe întreaga perioadă. Apoi scrisori. Am scris sute de scrisori la guvernanți. Nu am primit niciun răspuns.

Aveai credința că vei încheia un roman? Cam cât din paginile scrise în temniță au intrat în actualul său roman?

Însemnările din jurnal au stat la baza capitolelor din roman care descriu experiența de temniță. Le-am scris, bineînțeles, cu nădejdea că voi reuși să le fac publice după ce voi fi scăpat de acolo. Nu mi-am imaginat însă că ar putea lua forma unui roman autobiografic. Asta a fost, odată ajuns acasă, marea surpriză pe care mi-a pregătit-o soarta.

De ce titlul asta?

Pentru că am folosit această imagine foarte des, după ce m-am întors acasă, pentru a descrie realitatea temniței comuniste din China. Încercam să explic cumva locul în care am trăit. Imaginea de față este strălucitoare însă în spatele ei se află o întunecime de neimaginat.

Primisem această păturică roz în prima zi de arest. Era murdară și îmbibată cu toate necurățiile.

Fusește folositor probabil de mulți oameni înainte de a ajunge la mine. Am dormit pe jos, învelit doar cu această păturică, timp de doi ani de zile. Imaginați-vă o cușcă întunecată și rece, plină de igrasie, de boală, de moarte și de nedreptate. Singura sursă de culoare era Păturica Roz.

Fiind o operă de ficțiune, ai schimbat ceva din realitatea trăită?

În capituloare care descriu închișoarea, am schimbat foarte puțin. Am încercat să redau cât mai fidel realitatea acelui loc înfiorător. Am schimbat, în doar câteva cazuri, numele anumitor personaje pentru a le proteja identitatea.

Cine speră să citească romanul tău?

Sper să ajungă să îl citească fiecare om de pe acest pământ. Nu pentru calitatea romanului, ci pentru informațiile pe care le conține, informații de care întreaga lume, în contextul geopolitic actual, are mare nevoie.

Crezi că se va traduce? Te-ai încurajat să-l traduci?

M-am apucat, bineînțeles, să îl traduc în limba engleză. Consider că este de datoria mea să veghez ca această poveste să devină disponibilă tuturor.

Crezi că romanul tău va schimba ceva în justiția din China?

Nu cred asta, însă sper să schimbe perceptia pe care o au oamenii, români și străini, vizavi de justiția din China.

Ai fost nu demult la Ierusalim. (Dacă mai întârziuți puțin aveai subiect alt roman). Ce înseamnă pentru tine Ierusalimul, pelerinajul?

Pelerinajul înseamnă libertate. Anul trecut, după ce m-am întors în țară, am pornit imediat într-un pelerinaj prin țară. Doream să parcurg, pe jos, un km pentru fiecare zi în care am fost întemnițat pe nedrept în temnița comunistă din China. Cei opt ani pe care i-am petrecut acolo se însumează din 2922 de zile. Am parcurs aşadar un traseu de 2922 de km. Mi-a luat aproape șase luni. Am plecat din Cluj pe 29 iunie și m-am întors la 1 decembrie. A fost cea mai frumoasă călătorie a vieții mele.

Cum arată Dumnezeul tău?

Nu știu cum arată însă vă pot spune ce face. Continuă să creadă în mine chiar și atunci când eu refuz să cred în El.

Integral în versiunea online

Corina Ozon, pe urmele acelui „Cineva” care se ascunde „în orașul ăsta” și care „te iubește”

Alexandru Lamba

Apărut în primăvara lui 2023, la editura Trei, romanul „*Cineva în orașul ăsta te iubește*“ propune un melanj între un *policier* cu tușe de *noire* și un *SF* de tip *cyberpunk*, însă înglobează în mixaj și elemente fantastice și realiste. Astfel, rezultatul este greu de încadrat într-un gen anume, însă se poate spune că funcționează, per total, ca narativă, indiferent în ce gen l-am încadra.

Povestea o are în centru pe Gloria, o femeie despărțită de soț și care-și crește singură fata ajunsă la sfârșitul studenției. Fostă jurnalistă de investigații, ea duce acum o viață relativ liniștită și cumva monotonă alături de fizic și de un motan incredibil de bland, însă viziunile pe care le are la răstimpuri și pe care nu le poate nici controla, nici înțelege, o obligă să urmeze și o altă carieră pe lângă cea de profesoară, anume aceea de detectiv criminalist, colaborând cu o secție obscură a poliției.

Sună interesant? Ei bine, mai aflat că respectiva secție se confruntă cu o serie de cazuri foarte bizare de accidente mortale, răpiri de copii și sinucideri, pe

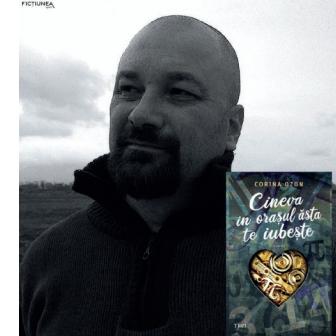
care protagonista, cumva, le crede conectate. Adăugați și faptul că parțenerul eroinei principale, David, e de asemenea un bărbat singur, văduv, iar între ei există un soi de „chimie”. Iată, deci, lista completă de ingrediente pentru un roman de acțiune, plasat într-un oraș futurist, pe care-l ghicim a fi Bucureștiul, (nu e numit, însă aflăm că protagonista a copilărit în Transilvania și nu există indicii că a schimbat și țara când s-a mutat în „Marele Oraș”) într-un timp neclar, pe care-l bănuim a fi viitorul apropiat, datorită avansului tehnologic, mai ales în domeniul cibernetic.

Acțiunea în sine nu este trepidantă, accentul fiind pus mai mult pe trăirile femeii care-și analizează viața și decizii, însă filoul polițist nu e chiar de neglijat. Îți dai seama destul de repede că nu misterul în sine e cel care dă forță motorului cărtii, ci percepția societății care se alieneză din ce în ce, sub un cumul de factori, printre care și tehnologia, precum și dramele umane ale însingurațiilor, ale celor care nu-și mai găsesc locul într-o lume care devine pe zi ce trece mai complexă.

Filiera polițistă și cea tehnologică se întrepătrund, miza fiind controlul orașului.

Foarte importantă și tratată cu multă atenție e relația mamă-flică și tumultul pe care păstrarea ei în parametri optimi îl provoacă în sufletul eroinei principale. Ea oscilează între nevoia de a-și proteja fiica și dorința de a ajuta la eliminarea respectivei grupări teroriste foarte periculoase, iar această oscilație se traduce într-o luptă permanentă cu sine. Să nu-și sperie fiica, să nu-i îngădească libertatea, dar nici să nu o pună în pericol.

În fine, a doua relație importantă (dacă nu o punem la socoteală și pe cea cu motanul), a cărei dinamică o solicită pe Gloria este cea cu David, bărbatul pentru care-și dă seama că are sentimente care trec dincolo de colegialitate. Dacă ele sunt în acord cu etica profesională, dacă ele ar trebui îngăduite sau nu, dată fiind situația ei și a lui, dacă prin cultivarea lor s-ar ajunge la suferință, chiar acum, când amândoi își găsiseră un oarecare echilibru în singurătate, sunt tot

atâtea dileme cărora trebuie să le găsească rezolvare.

Și dacă tot vorbim despre rezolvare, ei bine, cea a conflictului principal... nu e chiar o rezolvare, ci doar o amânare a unei înfrântări cu forțele întunericului, pe care o întrezăresc epică. Nu s-a întâmplat, nu în acest volum, cel puțin. Înamicii nu sunt destructurați, victoria celor buni e mai degrabă un armistiu dezavantajos, dar care vine după ce perspectiva înfrângerii totale păruse inevitabilă.

Integral în versiunea online

Corina Ozon,
Cineva în orașul ăsta te iubește, Trei, 2023.

Victor Brauner, la aniversară

Emanuela Ilie

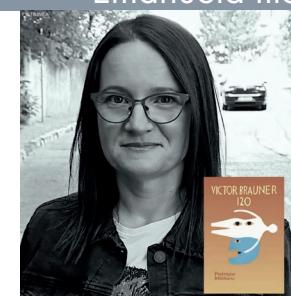
Cel mai nou titlu din Colecția *Avangarde* a editurii craiovene Aius, *Victor Brauner 120* (cu o prefată de Emil Nicolae, 2023), reprezintă mai mult decât un simplu volum omagial, aşa cum este recomandat paratextual. Prin intermediul lui, Petrușor Militaru, un împătimit – și, din fericire pentru pasionații genului, un infatigabil – cercetător al fenomenelor culturale autentice transdisciplinare, proiectează de fapt un demers recuperator cu totul binevenit, mai ales în contextul unei sărbători (ri) care ar fi trebuit să fie una de referință, dar a rămas prea puțin semnalată în presa culturală și în media.

Două dintre cele șapte secțiuni ale cărtii (*Ut Pictura Amicitia*

și *Dialogus*) sunt așezate, fără drept de apel, sub semnul dialogului, ca formulă explicită sau implicită de comunicare autentică între prietenii artistului sau între exogeții săi, dar plecând, obligatoriu, de la opera brauneriană (v., spre exemplu, exercițiile de admirare literară pe care i le-au dedicat avangardistii din diferite spații și chiar epoci culturale, de la René Char și Stephane Roll la... Adrian G. Romila).alte două secțiuni conțin traduceri din limba franceză – fie dintr-o serie de poeme și confesiuni ale lui Brauner însuși (*Pictopoiesis*), fie din texte despre opera acestuia mai puțin cunoscute, semnate de André Breton, Alain Jouffroy, Marina Vanci-Perahim, Eugène Ionesco

și Jacques Lassaigne (*Translatio*). Capitolul *Sidera* include o parte din cronicile de carte și articolele despre diverse manifestări culturale (toate, firește, cu pretext braunerian) pe care Petrușor Militaru le-a scris începând cu anul 2011. În fine, cele două secvențe de ancadramenți, *Ratio Temporum*, respectiv *Bibliographia*, completează cu date biografice și bibliografice semnificative profilul excepționalului artist de la căruia naștere s-au împlinit vară aceasta 120 de ani.

Cu totul, un op reverențios și cald, de vector vădit restaurator, care, în prelungirea monografiei anterioare dedicate lui Victor Brauner, nuanțează și consacră un destin așezat, decis, sub semnul

epifaniilor întregitoare. Căci, vorba artistului erijat în propriul analist, „opera mea fantastică deține secretul unei viziuni asupra lumii viitoare, al unei mitologii eterogene libere care există în subconștiul nostru și pe care o presimțim într-un mod obscur“.

Petrușor Militaru, *Victor Brauner 120*, Aius, 2023.

Prozatorii recomandă prozatori

**Cosmin Perța
despre *Translucid*
de Ligia Pârvulescu**

În distopia Ligiei Pârvulescu lumea este condusă de „pozitiviști“, intelectualii fiind considerați nocivi și exterminați progresiv. Industria care prosperă este cea pornografică, atât pe ecrane cât și în viața de zi cu zi, mai mult de jumătate dintre femei fiind lucrătoare sexuale. Pe acest fundal viața și lumea se desfășoară în continuare, cu prietenii și ranchiune, cu iubiri și despărțiri, cu încercări disperate de supraviețuire a unor indivizi a căror singură șansă și libertate este aceea de a se agăta de orice tip de oportunitate.

Un univers fascinant, laborios construit, cu atât mai teribil și mai înspăimântător cu cât este tot mai plauzibil, redat cu o voce narativă limpdeadă, expresivă și deosebit de lucidă chiar și în cele mai cinice episoade. Un debut de neratat.

Doina Ruști despre *Greier de topaz* de Florin Spătaru

Fiecare pagină conține astfel de micro-acțiuni, care îți taie răsuflarea, aducând un vizual inedit și o intensitate emoțională memorabilă. Abundența scenelor dă intensitate și aduce o vizionare panoramică, în care realitățile cunoscute fac ca totul să fie atât de convingător. Treptat, se

conturează orașul, cu Grădina Icoanei, la asfințit, cu Universitatea, în al cărei hol de la Litere fumează Eliza, cu străzi cețoase care urcă spre Grozăvești și, nu în ultimul rând, cu Piața Romană în care doarme o veche reclamă. O geografie bucureșteană în care personaje și scene apar din neant și dispar pe neasteptate, o lume abulică, derulată în ritmul poveștilor pe care le citește Artur, ele însle doar fragmente ale unei mari povești.

**Liviu G. Stan despre
*Şapte virtuți deșarte
și o păcătoasă moarte*
de Alexandru Lamba**

Ce soluție stilistică și ce tehnică literară a găsit Alexandru Lamba pentru toate acestea? O narățiune la persoana I montată în regim neorealist, la care se cupleză un suspans neonoir fără cursur, elaborat prin tehnica *show, don't tell*. Ingenios structurat, romanul este împărțit în nouă capitole, dintre care șapte corespund câte unui păcat, fiecare

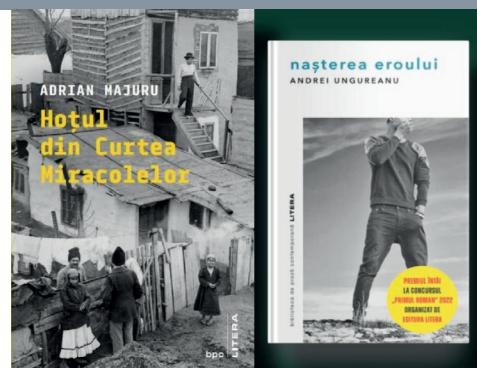
cu propria gradație a răului: invida, lenea, furia, mândria, iubirea de arginți, lăcomia pântecelui și desfrâul. Totodată, fiecare capitol poate fi privit și ca o „vamă a văzduhului“ în varianta pământească („vămile văzduhului“ din texte patristice). Această departajare strategică a capitoelor are darul de-a menține în flux tensionat imprevizibilul întâmplărilor și înregistrează ca un seismograf mutațiile interioare ale personajului principal, echilibrând excelent în tramă *războliul nevezut* din mintea acestuia și rețea-ua exterioară a consecințelor. Nu veți întâlni niciun exces analitic în acest dispozitiv de introspecție, nicio lălaială de *egoproză*, nicio figură de stil nelalocul ei în curgerea concisă și liniară a frazelor. Fiecare fragment este atent slefuit și atent dozat astfel încât suspansul să nu trezeze mai mult decât e necesar. Veți observa, de asemenea, în epicul lui Alexandru Lamba și-o impresionantă naturalețe cinematografică; bunăoară, în scenele de sparing, când Horia îl snopește în bătaie pe Călin, colegul de muncă.

Străinii în literatura actuală

**Andrei Ungureanu –
Năsterea eroului,
BPC, Litera, 2022**

Când le-a spus că nu plătește, nu au devenit imediat agresivi. Se aşteptau la asta. Negrii ăștia sunt ai dracu’ rău, dacă te uiți în gura lor sunt săraci lipiți, nici n-au după ce bea apă. Și totuși îi vezi cu haine bune, cu telefoane, cu ceasuri, cu dinți albi și întregi ca niște perle. Arabii, berberii, maghrebienii erau mici și slabii pe lângă ei, nu cu pielea închisă la culoare din naștere, ci arși de soare, cu dinți lipsă și riduri. Avuseseră de-a face cu negri căt dulapul, exemplare umane superbe, pachete de mușchi, puternici ca niște tauri și se speriașeră de ei. Bătuseră la ei în echipe, făcând cu

schimbul când oboseau, cu țevi de metal, cu frânghei udă, cu furtunuri, și nu reușiseră să-i frângă pe toți. Se gândeau cu groază că ar fi pătit dacă cei torturați scăpau din legăturile în care îi prinseaseră. I-ar fi zdrobit pe toți, că erau ei de mulți. Și dădeau și mai cu sete acum, ca să se apere de acel scenariu care-i băga în sperieți. Și totuși, căt erau ei de mari, de puternici, de buni de gură, sfârșeau prin a plăti. Din nimicul ăla pe care-l invocau, din sărăcia lor lucie călătoriseră trei mii, cinci mii de kilometri și dăduseră în stânga și-n dreapta că să-și deschidă drum. Nu erau atât de săraci pe cum spuneau, asta e clar. Un om sărac lipit nu poate scoate încă o mie de dolari într-o săptămână ca să-i plătească pe zbiri.

**Adrian Majuru – *Hotul
din Curtea Miracolelor*,
BPC, Litera, 2023**

Bucureștiul era un oraș cosmopolit, cu puternice comunități etnice de meseriași și liber-profesioniști. Ei formau contingentul care sprijinea modernizarea societății bucureștene iar

numărul lor este consistent și printre sinucigași. Cei mai numeroși erau ungurii cu 48 de cazuri (39 bărbați și 9 femei), urmău români (19 bărbați și 2 femei), germanii (6 și 1), italienii (2) și grecii (2), apoi câte un rus, albanez și bulgar. În grafic au fost cuprinși și trei sinucigași a căror etnie nu a putut fi stabilită.

Cărulașul viselor (II)

Narcis Amariei

Femeia continuă fără să ridice glasul. Cei din față se strânseră, atunci, în jurul ei.

— Mi-am băgat capul la fund și când l-am scos la suprafață cerul se înnegrise, iar în jur era o tăcere ca de mormânt. M-am uitat în sus și am văzut o mină uriașă care s-a deschis și din ea au început să cadă oameni în flăcări. Urlau toți de durere, iar când cădeau în apă, se stingeau sfărâind.

— Doamne, apără-ne pe noi! zise părintele, făcându-și cruce.

— Eu am visat un înger.

Părintele Fabritius ridică mirat privirea spre cel care vorbise. Era un bărbat înalt, între două vârste, îmbrăcat cu un veston militar. Mototolea în mâini

o cască de aviator, din piele. Bărbatul continuă cu voce răgușită:

— Stăteam ascuns într-o baracă, lângă un drum prăfuit. Fugeam parcă de ceva, dar nu îmi aminteam de ce. La un moment dat, s-a apropiat de mine un bărbat. Cred că era roman, că purta coif și sandale. Îl vedeam pe fereastră. Cu cât se aprobia mai mult, cu atât creștea mai tare. Când a ajuns în dreptul ușii, avea talpa cât baraca. Era uriaș. Eu am ieșit din ascunzătoare și atunci romanul s-a micșorat și s-a făcut cât mine. Am intrat amândoi în baracă. Țineam fiecare în mâna o felie de pâine pe care am dat-o prin sare, după care am gustat unul din bucata celuilalt. Apoi s-a auzit un zgomot de

cai în galop și i-am spus atunci romanului să plece, să nu-l vadă ai lui cu mine. Dar nu erau de-a lui. Erau niște năluci înfășurate în pelerine negre, călărand niște ființe îngrozitoare, jumătate cai, jumătate porci mistreți. Atunci a apărut îngerul. M-a luat de mână și am zburat sus, în văzduh. Buzele nu i se mișcau, dar auzeam tot ce îmi spunea. Mi-a zis că ceasul când oamenii își vor pierde credința în Dumnezeu e aproape. Că vor apărea falșii profeti. Vor propovădui în numele Său și Cel fără de adevăr va închide cu șapte pecete de foc visul oamenilor.

— Cum te numești, fiule?

— Terente.

— Încearcă să înțelegi, dragul meu Terente, că întotdeauna

Noua literatură

cuvântul Domnului este limpede, este la vedere și asta îi place lui Dumnezeu. Adevărul este spus la lumină. Iar cei care au fost vrednici să viseze, au fost oameni sfinți! Nu suntem noi atât de sfinți încât să primim de la Dumnezeu darul acesta, zise Fabritius și făcu din mâna un gest a lehamite. Altcineva!

Integral în versiunea online

Cuvinte scurse pe colții pisicii

Petre Nechita

Librăria e lată, dreptunghiulară, adâncă precum un insectar. Cărțile aşezate pe rafturi sunt întuuite ca niște insecte pe culori și mărimi, iar lumina din spoturile înfipte în tavanul înalt se reflectă în coperțile lucioase. Fluturi, rădaște, bondari, toate cu aripiile închise – asta ca să încapă mai multe, corpul strâns, capul înghițit în propriul trunchi. Într-un colț, lângă vitrina prin care se perindă autobuze, mașini și trecători, are loc lansarea! O masă lungă și trei rânduri de scaune. Asistența e compusă din nouă persoane, trei mai tinere, restul trecute de 50 de ani. După haine, par să facă parte dintr-o clasă de mijloc, înțeleagând prin asta lipsa oricărei străluciri sau exces.

O lansare de carte se asemănă cu un pahar de lapte vărsat pe blatul mesei: cu o bucată de pâine în mâna, faci mișcări energice ca să strângi din amprenta albicioasă care se tot întinde. Miezul de pâine soarbe lichidul gras, se înmoie și se fărâmîtează. Mișcările tale sunt tot mai haotice. Poate că strângi granițele țărișoarei închipuite într-o parte, dar ea se întinde în

alta. Buza albicioasă încalcă masa și auzi stropii cum se izbesc de podea precum dangătul clopotului care anunță încă o înmormântare.

O lansare de carte e un eşec garantat, lupta imposibilă cu lichidul care nu acceptă forma impusă, care se tot întinde și curge. Cum să transmită scriitorul tot ce are în suflet, cum să dea glas emoției de neexplicat, cum să traseze hotare pentru ceea ce s-a născut fără granițe?

A lansa în lume o carte e sinonim cu a-ti pierde un organ. Un ochi ce crește în tine, în găvanul craniului, care se tot umflă și în final pocnește și sare, se separă, se pierde. Un organ, parte din tine, esență, ADN, zgârciuri și sânge. A crescut în trupul tău, s-a adăpat din celulele și energiile tale. Și, brusc, pierzi orice control asupra lui.

Ochiul sare în lume și scriitorul se luptă, se zbate să explice inexplicabilul. Cum să spună ceea ce nici el nu înțelege? Nu, aici nu-i vorba de o vânare zadarnică de laude, diplome și recompense. O cărătorie de aplauze. Se caută și-acesta, dar scriitorul e năucit,

are legate baierele gurii din alt motiv. Pur și simplu, nici el nu știe cum să spună adevărul despre propriul organ. Habar nu are ce semnifică și cum ar trebui perceput, înțeles, explicat.

Astea-s lansările de carte: lapte care se scurge de pe masă și picură pe jos!

Capetele spectatorilor tremură ca la un spectacol de păpuși, gurile se deschid ca la niște automate și scuipă banalitate. Bla-bla-bla și vu-vu-vu și he-he-he. Să ne înțelegem: oricât de mari ar fi laudele, scriitorul simte că cel mai mare gând, cel mai important și cel mai ascuns nu poate fi spus în gura mare.

„Mi-e teamă!“, iată despre ce e vorba. O carte nu-i un vapor construit să navigheze printre furtuni pe oceanele lumii, e doar un organ care n-ar trebui să trăiască în afara corpului, dar care schimbă legile fizice și, uite, viețuiește.

Scriitorul dă din mâini, rostește cuvintele cu toată gura, ca și cum ar mușca din aer, cască larg ochii, zâmbește exagerat. Se pun câteva întrebări. Susurul vorbelor plutește prin încăpere, măngâie

Noua literatură

coperțile cărților expuse și se aşază îngreunat, ca un fir de praf, pe vreun colț de raft ori pe ecranul lunguiet al casei de marcat, acolo unde apare prețul, cu cifre galbene pe un fundal albastru, electronic. Urmează autografele. Stiloul își lasă amprentă pe pagina de titlu ca un râu pe o hartă. Pornește de nicăieri și ajunge niciunde. Doar o amprentă vagă a tumultului care chiar spală pietrele undeva pe planetă. Pentru că scriitorul și-ar dori să spună multe, dar știe că n-ar fi înțeles.

Susurul vorbelor se stinge. Lansarea s-a încheiat. Publicul, nouă oameni în total, se înghesuează ușă. Dar rămân acolo ciorchine, ca și cum ar fi personaje din vreo carte și le e teamă să iasă în lumea reală.

Integral în versiunea online

Stres

Marius Dichișan

Un individ, legat cu o năframă albă sub bărbie, se ghemuise la fereastra hanului, izolat de agitația de afară. O durere de dinți îl chinuia cumplit, făcându-l să se răsucescă în scaunul său. Cu un gest hotărât, deschise geamul, și zgomotul pieței îl lovi ca un vârtej. Vru să le strige celor din multime să facă liniște, dar, fără să știe de ce, simți că efortul ar fi fost inutile. Erau atât de mulți, și cu toții păreau absorbiți de propriile preocupări.

Un vecin pe care îl cunoștea din vedere se sprijinea de un stâlp. Privirea lui plăcătoare și abătută sugera că băuse prea mult. În apropiere, un alt locuitor alerga după un porc încercând să-l prindă.

Peste stradă, cineva scărțăia la o vioară, creând o melodie melancholică ce se impletea cu zgomotul din han. În interior, clienții se certau aprins de la un joc de

cărți. Vocile lor se ridicau din ce în ce mai tare. Mai multe femei se grăbeau spre casă, ducând cu ele coșurile pline de mâncare pentru cina postului ce se apropia.

Lângă piață, Marin, pescarul satului, aduna cu migală captura proaspătă de pește. Își făcea planuri în gând despre cât de bine va vinde și cât de mult va câștiga.

Brutarul scotea pâinea română și aburindă din cuporul de lut. Mireasma îmbietoare a proaspetei copturi se răspândea în aer, amestecându-se cu toate celealte miroșuri ale târgului.

Piața părea un mușuroi de furnici atunci când ursul își băga botul, stârnindu-le. Toți se pregăteau pentru sosirea postului, doar individul de la fereastră nu se gândeau la asta. Durerile de dinți îl copleșeau, iar ideea că nu va putea mesteca carne părea o preocupare hazlie.

O întâlnire neobișnuită

George Dimitriu

Câțiva tușiră discret, așă că profu' încheie prelegerea cu urările de rigoare și dădu cuvântul profesorului de filosofie, un omuleț caraghios, cu nas mare, borcănat, și cu o față lipsită de pilozitate pe care se odihnea o gură largă. Cu o voce pitigăiată, individul, ce părea consumat de un foc interior, glăsui:

— Dragii mei! Mă bucur mult să vă reîntâlnesc, chiar dacă îmi aduc aminte că erați foarte năzbâtișoși. Ehee, dragilor! Multe sunt provocările filosofiei în ziua de astăzi! Încă se mai dezbat dacă fi bine ca oamenii să beneficieze de nanoboți care să le conecteze creierul la computere pentru a controla tehnologia din locuințe ori pentru a comunica prin transmiterea gândurilor. În acest fel, ar putea să-și conecteze mintile și să acceseze toate informațiile generate de omenire, însă asta nu i-ar face mai prostii? Ar mai inova? Nu i-ar face monștri

invincibili, care n-ar mai avea nimic uman? Asta nu ne-ar forța să reconsiderăm limitele morale și etice? Omenirea trebuie să tindă spre o evoluție spirituală, spre un salt al conștiinței!

Eu am nanoboți și nu-s un monstru! mormăi Leo. Apoi, cu voce tare:

— Dom' profesor! Dacă filosofia evoluează atât de rapid, peste cât timp estimăți că noțiunea de căine va lătră?

Pentru o secundă, se prăvăli o tăcere asurzitoare, tăcere care fu apoi spartă de un cor de râsete cutremurătoare.

— Extraordinar! Nemaipomenit! Incredibil! Văd că vă țineți de glume acum că nu mai pot să vă îmbălsămăz în 2-uri! O să dau cuvântul domnului profesor de matematică – anunță „filosoful“, folosindu-și din plin ticurile verbale.

Integral în versiunea online

Une passion dangereuse

Monica Aldea

Peter Bruegel analiza cu atenție ultima pictură a tatălui său. Maestrul, aşa cum se obișnuise să-i spună și când nu era de față, se întrecuse pe sine. Renumit în Anvers și în întregul comitat al Flandrei, ilustrase în această lucrare (pentru a cărei realizare folosise peste 150 de figuranți) ipostaze ale alienării umane. Cea care îl ajutase să pună totul în practică era o Tânără flamandă, care se recomandase ca fiind o fostă discipolă a Școlii Venetiene de Arte. Numai datorită inteligenței și creativității ei, artistul reușise să-și vadă lucrarea terminată.

Peter continua să analizeze proaspătul tablou (vopseaua nici nu se uscaseră complet), gândindu-se la provocarea inedită a părintelui său. Mai exact, îi ceruse să ghicească în toată acea mulțime

de oameni pe iubitoarea de arte plastice care alesese să poze alături de ceilalți flamanzi selectați chiar de ea. Singurul indiciu primit era „femeie, cca 30 de ani“.

Tânărul pictor luă condeul, redactă 15 scrisori identice (atâtatea tinere erau eligibile după ce eliminase din grup bătrânele, copilele și câteva femei mai mature) și porni în grabă spre piață, unde grupul de oameni nu se îmbrățișase încă, după cum poruncise autorul picturii. Întrebarea era una singură și solicita ca persoana, care cunoaște titlul ultimei gravuri a lui Albrecht Durer, să se prezinte la reședința Bruegel. Peter era convins că astfel nu va da greș, numai o adevărată pasionată de artă putea cunoaște răspunsul corect. Reușind să se strecoare cu greu prin vacarmul de nedescris

al figuranților, înmână scrisorile doar acelor tinere selectate conform criteriilor sale. Apoi mulțimea se împrăștie, bucuroasă de remunerația generoasă, iar Peter se întoarse plin de speranță acasă.

A doua zi dimineață, major-domul îl anunță că o Tânără dorea să-l vadă pe Bruegel cel Tânăr.

„Ce simplu a fost“, gândi Peter, e momentul să dezleg enigma și să o cunoasc personal pe brava pictoriță care a făcut posibil proiectul tatei.

— Poftește-o neîntârziat! rosti el nerăbdător.

Când bătrânul Maestru sosi acasă în ziua următoare, fidelul majordom îi povestii că Peter plecase de mai bine de 24 de ore, însoțit de o Tânără cu părul roșcat. Iar în salon îl așteptau de un ceas șeful Poliției și directorul așezământului din Anvers.

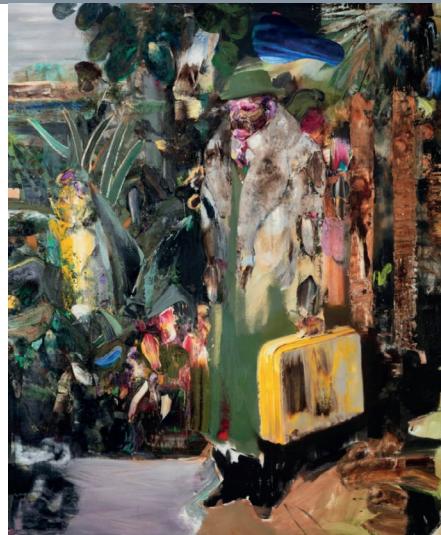

Seniorul deveni brusc livid și auzi ca prin vis cuvintele medicului:

— Maestre Bruegel, Tânără noastră pacientă Adèle a reușit să ne îșele vigilența și să părăsească Sanatoriul. Are 30 de ani, este roșcată și se dă drept discipolă a Școlii din Veneția. Se află sub un tratament puternic și este extrem de periculoasă. Iar presimțirile noastre sunt deloc bune...

Pălăria verde

Abia coborâse din avionul care-l aducea din lumea lui, într-o lume cu totul nouă, despre care nici nu auzise prea multe, știa doar că este la celălalt capăt al Pământului. Și astă pentru că, în șinutul lui de munte, în Arțakhul lui iubit, acum era război și mult sânge. Pierduse tot, TOT. Armenii plecaseră din casele lor. TOTI, nu mai era nicio urmă de suflet armean, decât mormintele care gneau și sufletele de-acum pribegie prin orice colț al lumii. Alesese aici, având o unică nepoata după sora mamei, și ar fi vrut să ajungă tot într-o comunitate armenescă, pentru că armenii se ajută unii pe alții, până se pun pe picioare. Avusese moștenire de la părinți – prăvălia –, iar el era un meșteșugar icsusit, făcuse negoț toată viață lui, iar între timp, făcuse și școală, la Erevan. Era inginer textilist, dar cine se mai ocupă acum de asta? Diplomă scrisă în alfabetul complicat armean probabil că nu-i va folosi prea mult, îndeletnicirea însăși, munca asiduă, aşa cum o arată chipul său aspru, mustața (și

ea) încruntată și mâinile noduroase aveau să-l scape din năpasta peste care dăduse. Nu se însurase niciodată, pentru că se gândise întâi să facă avere și-abia apoi să-și caute femeie bună, care i-ar fi dăruit unul, doi sau mai mulți prunci. Dar a început războiul, și nepotul de la frate, pătimăș și îndrăzneț, inconștient ar zice el, abia de terminase primul an la Facultatea de Arte Frumoase din Stepanakert, când a decis să plece

pe front, în 2020. Și n-a mai venit. De la el se alesese cu valiza colorată frumos, astă îi învățau profesorii la școală, și tot de la el purta paltonul militar pătat cu sânge. Nu l-a șters niciodată, dar de când primise hainele sale, pentru el era erou. La 20 ani ai Tânărului Tigran, pentru el devenise erou. Pe cap purta pălăria făcută de frate-sau, atâtă reușise să ia din magazinul său, în fapt, pe când veniseră autoritățile cu ordinul

de evacuare, tot stătea în cumpănă, să plece, să nu plece. Anais, cununata lui, îi urlă nervoasă.

— Hacik, nu pierde vremea, acum sau niciodată. Nu mai e nimic aici. Ne avem morții, vom veni când timpurile nu vor fi atât de potrivnice. Alt moment nu mai avem. Dacă nu plecăm acum, aici murim.

Anais ținea în brațe doi prunci mici. Ea a rămas în Erevan cu copiii la maică-să, el știa că n-are de ce să rămână acolo. Pentru că toată familia lui era la cele sfinte. Prăvălia lui se dusese, creațiile sale se duseseră și alea, dar le avea în cap, cu niște țesătură și o mașină de cusut putea să pună înapoi afacerea pe picioare în orice colț de lume. Doar că-i era dor. Cât stătuse la Erevan până i-au venit actele pentru Argentina, o tot sucise și-o învățise, era sărac lipit. Acum, coborând din avion și punând piciorul de asfaltul fierbințe, realiza că pălăria sa verde și paltonul cu gulerul din astrahan și cizmele înalte din piele contrastau vizibil cu clima caldă.

Integral în versiunea online

Portret de artist: Alexandra Filotti

Adriana Popescu

Arhitectă de formăție, Alexandra Filotti (n. 1947) a emigrat în 1983 în Statele Unite ale Americii unde a descoperit tradiția textilă a meșteșugului de patchwork quilting. Trecând apoi prin München și Praga, s-a repatriat în 2005. De atunci s-a dedicat cu fervoare pasiunii care aștepta să fie pusă în practică. A fost membră a Asociației Române de Patchwork înființată de Alexandrina Popescu, participând la expozițiile de grup găzduite de Casa de Cultură „Friedrich Schiller“. După auto-dizolvarea asociației, Alexandra Filotti și-a continuat activitatea independentă trecând prin toate etapele tradiției de quilting: tradițional, modern și contemporan, abordând tehnici diverse. Aceasta explică diversitatea exponatelor care au făcut obiectul a două expoziții personale:

- 2016 – Centrul Socio-Cultural „Jean Louis Calderon“
- Mai 2023 – Muzeul ASE

Recent, are o expoziție la TNB, în hol, care cuprinde lucrările de

mari dimensiuni realizate în ultimii 10 ani. Destinația lor practică este de cuverturi de pat decorative sau de interpretarea în tehnica de patchwork quilting a ceea ce erau

tapiseriile sau păretarele. Complexitatea unui quilt constă în interferență și suprapunerea sau alăturarea culorilor, a imprimeurilor, a geometriei compoziției și, în final, a designului cusături de matlasare. Fiecare quilt este un unicat.

Materialele folosite pentru fețele unui quilt sunt bumbac 100% importat din SUA, unele fiind imprimate manual în Indonezia în tehnica „batik“. Umplutura dintre cele două straturi textile din bumbac este fie poliester, fie bumbac. Ea asigură volumul pentru desenului cusăturiilor care asamblăzează cele trei straturi.

Ferește-te de oamenii cu ochii trăiști

Camelia Mitu

S e spune că pentru fiecare ființă există un loc al ei, un loc care este „acasă“. Însă nu și pentru oamenii cu ochi trăiști.

De când suntem mici, le știm legenda. Oamenii cu ochi trăiști cutreieră pământurile noastre, căci însăși tărâmurile lor i-au alungat, atât de teribili sunt aceștia. Pentru oamenii cu ochi trăiști nu există „acasă“, ei vor doar să cucerească și să distrugă.

Fiecare copil cunoaște felurile în care aceștia se arată, cu toții știm cum să ne ferim de ei. Cu toții știm că trebuie să fii rapid, pentru că altfel... odată ce oamenii cu ochi trăiști *te-au luat*, nu mai există cale de întoarcere.

Ciudate creațuri sunt. Arată ca noi, și totuși *nu* sunt nimic din ceea ce *noi suntem*. Au o privire fixă, blajină, pe care, dacă o întâlnesci, poți vedea toată tragedia lumii. Se uită la tine cu ochi căutători, și parcă privirile lor au voce – cu glasul sclirii din ochi te îmbie, te cheamă

să îi urmezi. Să te adâncești în codru până când devii pierdut pentru totdeauna. Bătrâni satului spun că devii una cu pădurea, iar trupul tău se va pierde precum frunzele purtate de adierea vântului, privirea și se va scurge în norii de pe cer, visele vor ofili dinăuntru tău, pentru a răsări în florile din poieniță și, în cele din urmă, glasul tău va fi purtat de vânt, de păsările căntătoare. Vei încerca să strigi după ajutor, însă nimeni nu te va putea auzi sau vedea. Vei fi prins, un spirit fără trup, veșnic intemnițat într-o pădure, aparent atât de frumoasă, și totuși necruțătoare. Pe cei luați de oamenii cu ochi trăiști nu îi așteaptă nimic mai mult decât o eternă singurătate, până la sfârșitul veacurilor și mai departe.

Și totuși cât de inocente par aceste ființe! De parcă sunt lacrimile lumii noastre, întrupate în ceva ce este la granița dintre uman și mistic, necunoscut. Ființe ce sunt o antiteză, ființe ce te

prind în vraja lor și te fură pentru totdeauna.

Asta până când am învățat să ne apărăm. Să *ripostăm*.

Am învățat că oamenii cu ochi trăiști se retrag atunci când zâmbim. Atunci când suntem fericiti neîncetă. Îi sperie. Încep să plângă și să suspine, se frâng în tânguieri. Ce fințe întunecate, dacă simpla fericire îi macină atât de insuportabil! Dar trebuie să ne descurcăm cumva, trebuie să ne apărăm cumva...

Integral în versiunea online

Revista aparține
Asociației Creatorilor de Ficțiune
(ACF)

<https://asociatia-creatorilor-de-ficțiune.ro>

Bulevardul Bălcescu,
nr. 7, ap. 3
București.

Producție: editura LITERA
Distribuție: Librăriile Cărturești

© Ficțiunea OPTm

R E D A C T I A

Director: Cristina BOGDAN.

REDACTORI:

Cătălin D. CONSTANTIN,
Doina RUȘTI,
Ileana MARIN,
Emanuela ILIE,
Catrinel POPA,
Enrique NOGUERAS,
Roberto MERLO,
Sebastián TEILLIER,
Adriana TITIENI IRIMESCU,
Ciprian HANDRU,
Bianca ZBARCEA,
Codruț RADU.

<https://ficiunea.ro>
e-mail: contact@ficiunea.ro

PRET: 8 lei

ISSN 2821 – 7985
ISSN-L 2821 – 7985

9 772821 798503